

PFU-SAK NR. 315/12

KLAGER: Misjonen Jesus Leger v/Tor-Bjørn Nordgaard
ADRESSE: Pb 53, 4701 Vennesla
TELEFON:
PUBLIKASJON: Bodø Nu
PUBLISERINGSDATO: 8.11.2012
STOFFOMRÅDE: Religion
GENRE: Reportasje
SØKERSTIKKORD: Skille fakta og kommentar, kontroll av opplysninger, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 27.11.2012
BEHANDLET I SEKR.: 29.11.2012
BEHANDLES I PFU: 26.02.2013
FERDIGBEHANDLET: 26.02.2013
BEHANDLINGSTID: 89 dager
KLAGEGRUPPE: Bedrift
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Bodø Nu brakte **torsdag 8. november** en reportasje som også dekket førstesiden. Denne viser et bilde av predikant Svein-Magne Pedersen, og under tittelen «**MIRAKLER TIL SALGS**» står følgende ingress:

«Predikant og helbreder Svein-Magne Pedersen håver inn millioner på å kurere folk for alt fra flass til kreft. Vi var til stede da han gjestet Bodø.»

Over selve artikkelen står følgende innledende utdrag:

«- Han karen her fra. Han har slitt med nedsatt hørsel i tretti år, men nå har vi bedt for ham i herren Jesu navn! Hvordan går det med deg nå? Den hvithårede predikanten, evangelistenes Frank Sinatra, selveste Svein-Magne Pedersen gauler til forsamlingen. Han gir så mikrofonen til mannen, som så vidt høres når han svarer: - Ka e det du si?»

I brødteksten står det at journalisten «**på fullt alvor**» har tatt på seg oppdraget med å rapportere fra møtet med Pedersen. Pedersen bakgrunn beskrives, og videre står det:

«I dag er Pedersen daglig leder av Misjonen Jesus Leger (...). Et foretak som omsetter for titalls millioner i året, innen en industri som på det globale marked omsetter for milliarder. Det selges bøker, det avholdes kurs, det samles kollekt, og ikke minst: Telefonhelbredelse. Du leste riktig. For X antall kroner kan syke og uføre ringe et 820-nummer og bli helbredet for alt fra flass til kreft. I Jesu navn, halleluja!»

Om møtet skriver journalisten videre:

«Jeg ser meg rundt og kjenner en umiddelbar sympati med disse folkene. Aldri før har jeg vært omgitt av så mye forhåpninger. Jeg kjenner det stikker i hjertet mitt. Bortsett fra de trengende som har rullet, humpet og hinket hit fra fjern og nær (...), har vi jo menigheten. Disse folkene er yngre, penere og friskere. De har alle et varmt smil og en sterk odør av ren såpe. En odør som setter min egen eim av øl, røyk og baconfett i et makabert relieff. Disse folkene verken røyker eller drikker, de verken lyver, stjeler, onanerer, bedrar, snakker ondt om sin neste, eller driver hor i sitt hjerte. Jeg gjør flere av disse tingene på daglig basis. Vi er i samme rom, men ikke i samme univers.»

Journalisten skriver at han ikke tar opp journalistblokka med en gang møtet begynner, fordi han ikke vil tilkjennegi seg som journalist ennå. Videre står det:

«Så er det tid for kollekt. (...) Bykirkens pastor forteller om kollekten, folk roter i lommene sine. – Gud elsker den som gir! Understreker pastoren. – Gud vil ikke ta, men for at han skal kunne gi, så må vi gi først. Slik er Guds prinsipper! Pastoren informerer om at det er oppkoblet en kortterminal ved miksepulten. Og der er det, sannelig sier jeg dere, allerede kø. Kollektbøssa kommer til meg. Her er det store sedler. Tohundrelapper mest, men også femhundrelapper. (...) Så: Et gisp går gjennom forsamlingen. Pedersen har ankommet. (...) Damen bak meg lirer av seg en kort frase som for meg høres ut som et slags kokkelimonkespråk. Tungetale. Og Pedersen har ikke begynt å preke engang. Men nå starter han. Han prater og prater og prater og prater. Det skal gå tre timer før han holder kjeft igjen. (...) Han ler overbærende av å bli beskyldt for å være en leverandør av placeboeffekt. Det er det dummeste han hører. Han har jo helbredet barn også, og placeboeffekten virker jo ikke på barn? Neivel. Jeg husker mine dager som småbarnsfar og de hundrevis av skrubbsår og klemskader jeg har helbredet ved hjelp av blåse på-metoden. Jeg har en suksessrate på hundre prosent.»

Og videre:

«Han snakker om det nye prosjektet sitt, Kraft mot kreft, snakker om hvor ødeleggende cellegift kan være og hvor begrenset legevitenskapen er på dette feltet. Jesus er nøkkelen til helbredelse. All helbredelse, også kreft. Han snakker og snakker. Timene går. Det virker ikke som det er så viktig for folk hva han sier. Bare at han snakker. Han forteller at han skal forsøke å få avsluttet ved midnatt, og med ett befinner jeg meg i fare for å falle inn i en akutt depresjon. Den fæle kollektbøssa går fortsatt på rundgang. – Ikke vær redd for å gå med underskudd! Sier Pedersen. – For den som er frelst, vil alltid gå med overskudd! (...) Han lyver skamløst til folk. Han ba for den tåløse, men nevner ingenting om resultatet. Noe av det drøyeste han forteller er en historie om en trettisju år gammel kvinne på Vestlandet. Dyp angst. Bipolar. Hoppet fra femten meter og klasket i asfalten (...). 14 dager i koma, forteller han. Hun skal ha vært død i tre timer da hun kom tilbake til livet. Stopp en hal! Er jeg virkelig den eneste i forsamlingen som stusser over resonnementet? (..) [S]elv jeg vet forskjellen på å være komatøs og død.»

Videre gjengis beskrivelsen av hva kvinnen, ifølge Pedersen, skal ha opplevd «på den andre siden». Det står:

«[D]et er ingen tvil om at vi får manet frem et bilde av helvete, Gehenna, fortapelsen. Hit skal alle de som ikke kjøper Pedersens historie. – Det finnes to utganger, og bare disse. Fortapelsen eller frelsen. Halleluja!»

Under mellomtittelen «KITCH, CAMP OG DOLLAR» står det at Pedersen «tilhører en tradisjon som har kommet hit fra statene», der fenomenet helbredelse ved bønn er langt større enn her. Om TV-predikantene i USA, står det:

«De bor i palasser og kjører cabriolet og snakker om salvation through materialism. (...) Pastorene forteller om hun ene damen som ga tusen dollar i gave til kirken og i dag er mangemillionær. (...) Min personlige favoritt i dette forfengeligheits fyrverkeri er ekteparet Jim og Tammy Bakker. De lagde et slags religiøst Disneyland. (...) De representerte en infantil lykkereligion. (...) I 1987 arrangerte Tammy en innsamling (...) til inntekt for en bursdagspresang til sin mann. Gaven var to (ikke en, men to) sjiraffer. Dette er ikke kødd.»

Videre står det at «eventyret fikk (...) en trist slutt», at blant annet svindel og korrupsjon endte med at pastoren ble dømt til 45 års fengsel. Deretter brukes et eksempel der metodene til en tysk-amerikansk predikant ble avslørt. Han fikk helseopplysninger tilhørerne selv hadde angitt i et spørreskjema, via en propp i øret. Og deretter:

«Det er traustere forhold her hjemme, men fortellingen om Jim og Tammy er likevel et godt bilde på hvor galt det kan gå når grådighet, skamløshet og vulgærteologi får frie tøyler. Hos Pedersen foregår seansen ved at en fargekode kommer på storskjermen på veggen. Fargen viser hvilken pulje det nå skal bes for. (...) Pedersen går fra person til person, spør hvor det gjør vondt. Legger sine hender på det vonde stedet, og ber. (...) Vitnesbyrdene strømmer fritt (...).»

Journalisten beskriver at han blir identifisert og forventer å bli «pælma ut», men at han «vert imot blir (...) ønsket velkommen og invitert på en runde hvor jeg blir presentert for teamet rundt Pedersen. Han har med seg et eget medieteam»:

«- Du må snakke med han her, sier de og geleider meg fra person til person. Det ene vitnesbyrdet følger det andre. Jeg snakker med en gutt på femogtjue, som forteller at han hadde underutviklede hofter og måtte bruke skinner som femåring. Han forteller at legene hadde sagt at det ville ta tid før det ble noen bedring, men så hadde Svein-Magne bedt for ham, og to måneder senere kunne legene konstatere en bedring.»

Videre står det om en mann som fortalte om nedsatt hørsel og kreft i prostata, og som ble helbredet under seansen:

«Jeg spør hvordan det gikk til. Han forteller at Pedersen stakk fingrene sine i ørene hans og så hørte han plutselig en slags dunkende lyd. Og at når Pedersen dro ut fingrene så hørte han straks bedre. Jeg klarer ikke snakke med ham om kreften. Det er for hjerteskjærende. Hva vil skje med denne mannen, når han på neste legebesøk får høre at svulsten er der fremdeles? Vil han tenke at det er hans egen skyld? At troen hans ikke er sterk nok? At han ikke er verdig Guds kjærlighet? Vi vet at mennesker som oppsøker mirakuløs helbredelse, som ikke innfrir forventningene, står i fare for å bli utsatt for voldsomme tilleggsbelastninger. (...) Hvordan føler Pedersen opp disse? Hvilken hjelp og støtte får de som får sine håp knust?»

Avslutningsvis står det blant annet:

«Han har holdt på i syv timer nå. Holder nye tordentaler om de hersens rasjonalistene og de såkalt intellektuelle som i sin frekkhet våger å etterspørre dokumentasjon. Han tar seg faktisk den frihet å snakke dritt om Rosseau, som om opplysningstiden var den verste ulykke som hadde rammet menneskeheten. (...) La meg presisere at min hensikt her aldri har vært å såre folks følelser i forhold til deres egen tro. Ei heller har jeg forsøkt å angripe kristendommen, for dette er ikke kristendom i tradisjonell forstand. Det er i hvert fall ikke den kristendommen jeg tok en vennskapelig avskjed med i barndommen. Dette er en form for nyreligiøsitet som vokste frem på tredvetallet, som en reaksjon på kulturradikalismen og vitenskapens inntog i offentligheten. Den er radikal og reaksjonær. (...) Disse menneskene drømmer seg tilbake til drømmen om et rent samfunn som aldri har eksistert andre steder enn i deres fantasier. Et sted hvor abort og homofili er forbudt, hvor evolusjonsteorien i all sin styggedom er forvist fra læreplanen (...). Og de tjener gode penger på det.»

På påfølgende side, bringes et intervju med Svein Magne Pedersen med følgende ingress:

«Svein-Magne Pedersen påstår han er Guds utsendte, og kan helbrede alt fra døden selv til kalde føtter. Vi tok en oppsiktsvekkende prat med den kontroversielle predikanten.»

I brødteksten forteller Pedersen blant annet om hvordan han lærte å helbrede, og hvordan en kvinne med hiv ble kvitt viruset, etter å ha snakket med Pedersen over en tre måneders periode. Pedersen konfronteres også med at forskning på religiøs helbredelse har vist at det ikke har noen effekt, og svarer:

«Forskerne tør ikke komme til meg, de er redde for å se sannheter. Jeg kan fortelle om utallige tilfeller av folk som er blitt friske etter å ha tatt kontakt med meg. (...) Jeg vet om leger som har skrevet: Helbredet ved bønn av Svein-Magne Pedersen i pasientens journal. Er ikke dette dokumentasjon? (...) Jeg har både vitnesbyrd og anekdoter som beviser at dette er sant. En mann fra Rognan hadde vært blind i et år, og etter å ha besøkt meg, kunne han plutselig se! Det finnes utallige slike historier.»

Siden følger spørsmål om betalingen Pedersen tar for tjenestene:

«Du hevder på den ene siden at du er en evangelist og en misjonær, hvis kall det er å hjelpe syke – men samtidig tar du deg betalt for tjenestene dine gjennom både Telekirken og bladet Legedom. Synes du det er en motsetning? Av de 14 kronene det koster å ringe inn til Teletorget, får vi ni eller 10 øre. Vi får ikke statsstøtte, og har en stab på 17-18 mann som må lønnes (...).»

Det blir også stilt spørsmål ved hvor overskuddet i misjonen havner, og ved Pedersens lønn.

KLAGEN:

Klager, Misjonen Jesus Leger med samtykke fra Svein-Magne Pedersen, mener publiseringen bryter med en rekke av bestemmelsene i Vær Varsom-plakaten. Klager skriver

innledningsvis at hele reportasjen bærer preg av «[s]jikkane, harselas, usaklighet og respektløshet», og viser til VVP punkter 4.1, 4.2 og 4.3. Videre står det: «Vi har ingenting imot at noen kan ønske å rette et kritisk søkelys mot oss (...), men her handler det ikke om kritisk journalistikk. Her formidler journalist og fotograf sine egne, subjektive, forutinntatte holdninger i stedet for å rapportere på en sakssvarende måte.»

Konkret påpekes det at det ikke er Pedersens stil «å snakke på en skrikete måte». I reportasjen står det at han «gauler», noe han ikke kjenner seg igjen i. Klager undrer seg også over at journalisten skriver at han har dratt til seansen «på fullt alvor». Det reageres også over at en del av de møtebesøkende omtales «respektløst, som om de ikke vet sitt eget beste». Klagerne skriver videre: «Han [journalisten; sekr. anm.] mener også å vite svært personlige detaljer om moralen til hver enkelt av medlemmene i denne menigheten, noe han harselerer med (...). I talen forklarte Pedersen at han har sett en rekke hendelser som vanskelig kan forklares med placeboeffekt, som for eksempel når folk har blitt helbredet uten å ha visst om forbønnen, når dyr har blitt helbredet (...) eller når små barn har blitt helbredet. [D]et er uetisk å gjengi ham ukorrekt for så å kommentere sin personlige oppfatning.»

Dernest reagerer klagerne over påstanden om at Pedersen «lyver skamløst til folk», får stå «uimotsagt og udokumentert». Klagerne skriver: «Journalisten antyder at Pedersen skal ha påstått å ha fått tær til å vokse ut på en mann (...), noe han aldri har hevdet. (...) Journalisten slår fast at "vi vet at mennesker som oppsøker mirakuløs helbredelse, som ikke innfrir forventningene, står i fare for å bli utsatt for voldsomme tilleggsbelastninger (...)". Dette er en subjektiv kommentar som blir stående uimotsagt og udokumentert. "Hva vil skje med denne mannen, når han på neste legebesøk får høre at svulsten er der fremdeles?" Spør journalisten. (...) Det er ingen grunn til å spørre retorisk om dette, når han kunne ha spurt kilden om det og fått et ordentlig svar. Men han velger å heller la spekulasjonen bli stående ubesvart på trykk. Svaret ville ha vært at mange opplever støtte gjennom vanskelige perioder gjennom samtale og forbønn på telefon, og at den lokale menigheten som var medarrangør av møtene også ønsker å følge opp de som er interessert i det.»

Klagerne reagerer også på journalistens påstand om at dette ikke er «kristendom i tradisjonell forstand», og skriver: «Sannheten er at Pedersen forkynner det klassiske kristne budskapet fra Bibelen, og vi er overbevist om at samtlige bibeltroende kristne i Norge står for det samme trosgrunnlaget som ham. Han har fokus på bønn for syke og guddommelig helbredelse, som er noe de fleste kristne tror på, selv om det varierer i hvilken grad man praktiserer det. Personlig er Pedersen medlem i en av Norges største pinsemenigheter (...). Han har vært invitert som forkynner i både Den norske kirke og de fleste andre trossamfunn i Norge.»

Klagerne anser det som «en gåte» hvor journalisten tar sin karakteristikk av virksomheten fra, og mener «beskrivelsen hans har ingenting med virkeligheten å gjøre». Videre står det: «[I] det samme avsnittet hevder han flere merkverdigheter om hva vi angivelig mener om lovverket i Norge, og gjør det klart at vi blant annet "ønsker å forby homofili". Denne tematikken har aldri vært tema i våre møter, og vi mener selvsagt ikke dette. Men igjen får hans kommentarutsagn bli stående udokumentert og uimotsagt.»

Videre påpeker klager at Pedersen heller ikke har fått svare for påstanden om at han er imot rasjonalitet og vitenskap. Og det reageres mot at virksomheten blir satt i sammenheng med amerikanske organisasjoner «som ikke har noen som helst relasjon til eller sammenheng med Svein-Magne Pedersen». Klager skriver: « (...) Pedersen har aldri verken gått god for eller

forkynt noen av de ekstreme trossetningene som listes opp. Likevel konkluderer journalisten med at eksemplene "gir et godt bilde på hvor galt det kan gå når grådighet, skamløshet og vulgærteologi får frie tøyler", og går direkte over til å beskrive hvordan "seansen" foregår "hos Pedersen". Det er injurierende å bli stemplet med merkelappene "grådighet, skamløshet og vulgærteologi", og Pedersen gis ingen mulighet til å få forklare (...).

Om ingressen skriver klagerne at Pedersen ikke kan huske den gjengitte episoden, «men han kan huske at omkring ti personer fortalte at de hadde fått bedre hørsel etter forbønn i møtene. Dette nevnes ikke, og dermed fremstår den gjenfortalte episoden som så ufullstendig for helheten at ingressen (...) i beste fall [blir] spekulativ (...)». Klagerne skriver også at Misjonen Jesus Leger i fjor hadde rekordstor omsetning på 17,5 millioner, og at «titalls millioner i året», som journalisten skriver, «egentlig [er] uetterrettelig».

Klagerne mener også at innsamling av kollekt beskrives feilaktig i reportasjen: «Det ble kun tatt opp kollekt én gang, og dette var i begynnelsen av møtet (...). Selvsagt ble kollekten avsluttet før talen begynte. Likevel skriver journalisten at Pedersen prater i timesvis, og at "den fæle kollektbøtta går fortsatt rundt".» Klagerne mener videre at Pedersens utsagn «ikke vær redd for å gå med underskudd, for den som er frelst vil alltid gå med overskudd», er tatt ut av sin sammenheng, da det overhodet ikke kunne ses i sammenheng med kollekten, men derimot gjaldt arrangørene som kunne risikere økonomisk underskudd.

Klagerne merker seg at avisen ikke har intervjuet noen som opplevde helbredelse, men at én historie er gjengitt, om gutten med underutviklede hofter. Klagerne skriver at kontrasten er stor mellom kildens og journalistens fremstilling av saken, og viser til et intervju med kilden i bladet Legedom, Pedersens utgivelse: «Larsen [kilden; sekr. anm.] forteller at legene sa han måtte ha skinnene på i minst 15 måneder, og at det ville ta inntil tre år å bekjempe sykdommen. Dagen etter forbønnen var smertene helt borte, og da det to måneder senere var tid for rutinekontroll, viste røntgenbildene en fullt utviklet hofte. Man kan tro hva man vil om mirakler, men man er uansett forpliktet til å gjengi det folk sier slik at meningsinnholdet i uttalelsene bevares.»

I klagen vises det til kunstig bruk av ordet «halleluja» som virkemiddel, et ord Pedersen selv bruker «svært sjelden».

Klagerne viser generelt til at Pedersen ikke får full anledning til imøtegåelse i intervjuet som følger reportasjen, og skriver videre at han er feilsitert i setningen «[jeg] har både vitnesbyrd og anekdoter som beviser at dette er sant». Ifølge Pedersen ble aldri ordet anekdoter brukt, og klager mener ordbruken «er egnet til å devaluere denne formen for bevis på helbredelser». Også når det gjelder inntekten fra teletorgtjenestene, er Pedersen feilsitert, og det fremstår som om stiftelsen får «ni eller ti øre», mens det riktige er ni kroner og ti øre, noe som også ble påpekt i sitatsjekken. Klagerne mener «feilen er egnet til å skape et inntrykk av at han forsøker å si at stiftelsen nesten ikke tjener noen ting».

Når det gjelder førstesideoppslaget, reagerer klagerne på at «[d]et økonomiske elementet tillegges en rolle det ikke har», da «penger ikke [er] målet for virksomheten»: «Det kostet ingenting å komme inn på møtene i Bodø (...). Kollekten (...) var stiftelsens eneste inntekter i forbindelse med møteaksjonen. Utgiftene til blant annet reise og leie av lokaler var større enn inntektene.» Ifølge klagerne er tittelen på førstesiden dermed feilaktig. Av samme grunn reageres det på reportasjetittelen «Mirakelmarkedet».

Det reageres også over påstanden om at Pedersen «håver inn millioner på å kurere folk for alt fra flass til kreft». Klagerne påpeker at Pedersens årslønn fra stiftelsen er om lag 500 000, og at han «medregnet royalties fra salg av bøker (...) tjener mellom 700 000 og 800 000 kroner i året. Dette er ikke å håve inn millioner».

Også bildebruken klages det over, ettersom fokus er på en betalingsterminal som tilhører den lokale menigheten, ikke Misjonen Jesus Leger. Klagerne skriver: «Den ble kun brukt under kollekten, for dem som ønsket å gi med kort i stedet for med kontanter. Dette er vanlig i mange kristne sammenhenger.»

Avslutningsvis reagerer klagerne på journalistens arbeidsmetode, der han til å begynne med ikke tilkjennega seg som journalist. Klagerne skriver: «Hans eventuelle fordommer mot hvilken grad av åpenhet som er ønsket på kristne møter forsvarer ikke bruk av skjult identitet i denne sammenhengen (...).»

TILSVARSRUNDEN:

Bodø Nu skriver om bakgrunnen for reportasjen: «Svein-Magne Pedersen er blant de mektigste personer innen den karismatiske delen av kristen-Norge. Han driver en omdiskutert og innbringende virksomhet (...). I forkant av de omtalte møtene i Bodø hadde Pedersen og hans presseteam besørget et magasin som kom i postkassene til byens befolkning. (...) Fra mitt ståsted fremsto dette som aggressiv markedsføring av Pedersens helbredelsesegenskaper (...). Den aktuelle reportasjen er skrevet som en observerende featureartikkel. (...) Den, for enkelte, provoserende stilen gir oss likevel, og selvfølgelig, ikke rett til å begå uriktigheter eller presseetiske brudd (...).»

Avisen avviser å ha begått slike, og skriver om de to første klagepunktene:

«Pedersen benyttet høy røst (...). Om vi her skriver ropte eller gaudet, bør forhåpentligvis høre til vår språklige vurdering.»

«Vår journalist dro til møtet på fullt alvor, men like åpenbart med en kritisk innstilling.»

Når det gjelder beskrivelsene av forsamlingen og deres oppfatning av Pedersen, mener avisen de må være akseptable i denne sjangeren av journalistikk. De anser ellers «å ha gjengitt essensen av Pedersens oppfatning av placeboeffekten korrekt», og påpeker at redaksjonen må stå fritt til å bruke den aktuelle sammenligningen.

Videre står det i tilsvaret: «Setningen "Han lyver skamløst til folk" er nok den mest kontroversielle i denne reportasjen (...). Vår journalist henviser konkret til det som står like før og like etter denne påstanden. Før den omtalte setningen gjelder det omtalen av placeboeffekten, som Pedersen avviser. Placeboeffekten er grundig dokumentert innen legevitenskapen siden 1800-tallet. Og det gjelder historien om hunden, som blir helbredet av å ligge under fire utgivelser av Pedersens blad Legedom. Og etter setningen gjelder det utlegningen om den tåløse, hvor vår journalist oppfattet at Pedersen, ved å ikke omtale resultatet av helbredelsesprosessen, lot det fremstå som om oppdraget var vellykket. Og: Like etter; kvinnen som Pedersen beskriver som både komatøs og død før hun kom frelst tilbake til livet. Dette er bare eksempler på noen av de underlige, utrolige og udokumenterte påstander og historier Pedersen kom med (...). Innenfor rammene av vår reportasje, fant vi derfor den omtalte setningen akseptabel.»

Når det gjelder mannen med prostatakreft og reportasjens betraktninger om manglende oppfølging, fastholder avisen sin versjon: «Pedersen markedsførte seg voldsomt i forkant av dette møtet (...). Så reiser syke og svake milevis for å komme under hans hender, med store forhåpninger, og av og til de siste forhåpninger. Deretter er de overlatt til seg selv. Uten noen oppfølging fra verken Pedersen eller hans organisasjon. Et antall av disse blir ikke friskere, de blir sykere. I tillegg vil noen opplagt bli tynget av tanken på sin egen tros soliditet (...). Vår journalist finner dette hjerteløst, og gir uttrykk for det.»

Videre står det i tilsvaret at Pedersens «offensive markedsføring, nesten utelukkende fokusert på helbredelse» og hans utsagn under møtene og under intervjuet, som «jeg er en showman, bevares» alene skulle tale for at Pedersen ikke kan plasseres i en tradisjonell, kristen tradisjon. Videre vises det til «Pedersens sterke betoning av helvete»: «Det males et trusselbilde som man knapt har sett maken til i den tradisjonelle, norske kristendommen siden Hallesby på 1950-tallet. Dette kombineres så med Pedersens sterke fokus på innsamling av penger. (...) Vi skriver at Pedersen opererer innen en tradisjon som er radikal, reaksjonær, verdslig, politisk (...). Dette med henvisning til den idémessige sfæren Pedersen hører inn under, hvor man tolker Bibelen bokstav for bokstav (...). På dette punkt i reportasjen skulle vi gjerne utdypet ytterligere med bakgrunnsinformasjon for våre lesere, og det er, sett i ettertid, en svakhet ved reportasjen at punktene ikke er satt i en større sammenheng. Uten at dette, slik vi ser det, er et presseetisk brudd overfor Pedersen.» Det vises til at Pedersen selv ikke har hatt innvendinger mot avsnittet ved gjennomlesning.

Avisen fastholder at Pedersen i sine taler langet ut mot vitenskapen, rasjonalismen og evolusjonsteorien, og at han dermed «deler (...) synspunkter med grupperinger innen new age-bevegelsen». Redaksjonen anser det også adekvat «å bringe inn det amerikanske aspektet», ettersom Pedersens virksomhet har sterkt pengefokus og profesjonell organisering, og ettersom Pedersens opptredener er «show-aktige». Avisen fastslår at den «i beskjeden grad trekker direkte forbindelseslinjer til Pedersens virke».

Når det gjelder bruken av begrepet «titalls millioner», vedgår avisen å ha «begått en unøyaktighet på 2,5 millioner kroner, hvilket er beklagelig». Det fastholdes videre at kollektbøssa gikk rundt «igjen», og at det var plausibelt å se Pedersens uttalelse om å gå med underskudd i forbindelse med dette. Avisen skriver: «[A]t det er et fokus på penger og givergaver gjennom hele møtet, er hevet over tvil.»

Det avvises at helbredelseseksempelet er gjengitt feilaktig, samt at ordet halleluja er brukt «for å gjøre noe ekstra usmakelig». Avisen viser til at ordet fremkommer i journalistens notater. Det samme gjelder ordet «anekdoter», som klager reagerer på. Avisen skriver: «[V]i ser ikke helt hvordan ordet "anekdoter" i vesentlig grad setter Pedersen i et dårlig lys.»

At det i reportasjen er angitt feil sum Pedersens selskap får for teletorg-tjenestene, skyldes, ifølge avisen, et arbeidsuhell, der korrigerings fra Pedersen ble oversett. Redaksjonen mener ellers å ha korrigert de faktafeil Pedersen har påpekt før publisering.

Videre står det i tilsvaret: «Vi har (...) ikke skrevet at formålet med Pedersens virke er å tjene penger, men vi har beskrevet det sterke pengefokus – og dette er selve hovedsynspunktet i reportasjen (...). Vi mener tittelen er beskrivende sett i relasjon til møtenes form, innhold og alle sterke oppfordringer om å gi (...)»

Avisen står inne for ingressen, ettersom den anser at «Svein-Magne Pedersen er nær synonym med Misjonen Jesus Leger. Han startet den, er toppsjef (...) og er forvalter av misjonens formue.» Avisen anser også at bildet er et «passende og godt journalistisk foto».

Om den journalistiske metoden skriver avisen: «Dette var et offentlig møte, åpent for alle og særdeles godt forhåndsannonsert. Vi var der for å gjøre et observerende stykke journalistikk. Vi mener derfor en anvendelse av disse paragrafer om skjult identitet faller på sin egen urimelighet.»

Det vises avslutningsvis til at Pedersen selv har brukt sterke karakteristikk i et leserbrev om reportasjen i Avisa Nordland.

Klagerne fastholder klagen, og understreker at det reageres over en «gjennomgående subjektiv og overdrevent negativt ladning i ordevalgene tvers gjennom hele teksten». Journalisten bevilger seg, ifølge klager, «retten til å kunne både lese tanker og ”granske hjerter og nyrer”», noe klagerne mener er «utenfor det som kan kalles observasjon». Klagerne avviser igjen at gjengivelsen av Pedersens oppfatning av placeboeffekten er korrekt, og skriver: «Om journalisten ønsker å benytte sin redaksjonelle frihet til å ”relativisere” eller ”trekke sammenligninger” på en måte som river fra hverandre logikken i det kilden sa, (...) har man for det første misbrukt sitatene, og for det andre latt være å gi kilden sin berettigede mulighet til tilsvare.»

Dernest gir klagerne «en kort kommentar til hver av sakene Pedersen anklages for å lyve om»: «- Pedersen sier ikke at placeboeffekt er oppspinn, men at den ikke er en gyldig forklaring på de helbredelsesvitnesbyrdene han deler. Oss bekjent har ingen klart å påvise at placeboeffekten skulle være sterk nok til for eksempel å fjerne kreftsvulster (...). – Har redaktøren oppsøkt eieren av den omtalte hunden og sjekket fakta? Det bør man gjøre før man anklager noen for løgn. – Vi tilbakeviser at Pedersen lot det fremstå som om tærne vokste ut på den tåløse mannen (...). – Historien om kvinnen som var død og komatøs er fortalt av henne selv til Pedersen, og han oppfatter henne som troverdig og seriøs. Det er helt ubegrunnet at man uten videre kaller dette løgn.»

Generelt skriver klagerne: «At redaktøren oppfatter Pedersens historier og påstander som underlige og utrolige, har han full rett til. Det fritar ham ikke for plikten til å vise respekt for menneskers egenart og livssyn. At han også kaller historiene for udokumenterte, er ganske enkelt uriktig. Menneskene han forteller om kan bevitne at de har opplevd det han sier (...). I mange tilfeller kan de vise til utsagn fra leger, avlyste operasjoner, røntgenbilder og annet. (...) [D]et er useriøst å avfeie alt som totalt udokumenterte påstander.»

Klagerne minner videre om at Pedersen verken lover helbredelse til dem han ber for, eller fraråder legebesøk. De skriver: «Menneskers tro på mirakler er en del av deres livssyn, som det er god presseskikk å vise respekt for. Vi minner også om at vi har forklart at det ikke er vår oppfatning at det ikke eksisterer noen mulighet for videre oppfølging for dem som ønsker det.»

Klagerne påpeker deretter at reportasjeteksten ikke sier at «Pedersen opererer innen en tradisjon som er radikal», men snarere fastslår at «dette er en form for nyreligiøsitet som vokste frem på tredvetallet, (...). Den er radikal og reaksjonær (...)».

Redaksjonens begrunnelse for å plassere klagers virksomhet utenfor tradisjonell kristendom, er, i klagerne øyne, merkelig. Om Pedersen som showman skriver klagerne: «Enhver formidler må ha lov å ha sin egen stil (...)». Videre viser klagerne til at innsamling av kollekt er vanlig i kristne forsamlinger, og det tilbakevises at donasjoner skal ha vært satt i sammenheng med lovnader om helbredelse eller trusler om helvete.

Videre skriver klagerne: «Når redaktøren hevder at man i vår "idémessige sfære" ønsker å leve etter moselovens forordninger, demonstrerer han at han rett og slett ikke kjenner til hva Pedersen forkynner. (...) Han har rett i at "det er en svakhet ved denne delen av reportasjen". Men svakheten er først og fremst at det hele bygger på feilinformasjon (...)»

Klagerne viser til at det var vanskelig å gå i detalj på alt under sitatsjekken, men generelt anser de at «[s]vært få av Pedersens tilbakemeldinger ble imøtekommet, og det gjelder (...) også fakta og sitatbruk». Det vises blant annet til en diskusjon om ingressen, som, ifølge klagerne, ble endret underveis i sitatsjekken. Den gjaldt først en bestemt båtbygger som vitnet om bedre hørsel etter møtet, men som siden viste seg ikke å ha så god hørsel likevel. Da klagerne påpekte hva vedkommende hadde sagt i et TV-opptak, mente redaksjonen at «det nok dreide seg om en annen mann», slik at navnet ble fjernet, men resten av ingressen ble stående. Klagerne skriver: «Kriteriet er klart: De ville fokusere på at noen ikke ble helbredet. De er i sin fulle rett til å velge å sette fokus på det, men vi mener de svekker troverdigheten i reportasjen kraftig ved ikke å balansere det hele ved også å fortelle om de mange som vitnet om å ha opplevd helbredelse.»

Pedersen forkynner, ifølge klagerne, «at rasjonalisme ikke bør brukes til å begrense vårt bilde av Gud», men de tilbakeviser at han «er fiendtlig mot vitenskapen».

Om forbindelsene som trekkes til de beskrevne virksomhetene i USA, skriver klagerne blant annet: «Det er et kvantesprang fra å oppleve at organiseringen oppfattes som profesjonell og at vi opererer på flere medieplattformer, til å hevde at dette indikerer svindel og bedrag på noen som helst måte.»

Teksten «kollektbøssa går fortsatt på rundgang» anser klagerne som synonym med at bøssa går rundt og rundt, noe de mener forsterkes av konteksten, og de skriver: «Det er ganske enkelt ikke sant at det ble tatt opp mer enn en kollekt. (...) Det er heller ikke riktig at det var fokus på penger gjennom hele møtet.»

Igjen understreker klagerne at overskriften er logisk feil, og skriver: «Folk kjøper verken frelse eller mirakler (...)» Videre vises det til at stiftelsens økonomi forvaltes gjennom autorisert regnskapsfører, og at den har et styre med fem personer, to av dem Pedersen og hans kone.

Avslutningsvis skriver klagerne: «Vi mener det er forskjell på å bare troppe opp uanmeldt for å dekke et offentlig møte, noe som er helt OK og vanlig praksis, og på det å bevisst forsøke å skjule sin identitet som journalist (...)»

Avisen har ikke hatt ytterligere kommentarer.